

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare: Mikael Forssander
Titel: Beredningsansvarig
E-post: mikael.forssander@norrtalje.se

Till: Val- och demokratinämnden

Revidering av nu gällande bestämmelser om ersättning till kommunala förtroendevalda i Norrtälje kommun

Förslag till beslut

Val- och demokratinämnden föreslår:

- Kommunfullmäktige antar reviderade bestämmelser om ersättning till kommunala förtroendevalda i Norrtälje kommun enligt bilaga 1 i kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande.
- Ersättningarna gäller retroaktivt från den 1 januari 2025.

Val- och demokratinämnden beslutar för egen del:

- Kommunstyrelsekontoret får i uppdrag att revidera bestämmelserna med 2025 års ersättningarna inför att ärendet behandlas av kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Som ett led i arbetet med översynen av nu gällande ersättningsbestämmelser har kommunstyrelsekontoret i samverkan med Sveriges kommuner och regioner funnit att Norrtälje kommuns bestämmelser står i strid med gällande rättstillämpning avseende reglerna för årsarvode.

Val- och demokratinämndens presidium har gjort bedömningen att en förändring av regelverket inte kan invänta den mer omfattande översynen av bestämmelserna som är under beredning. Därför har kommunstyrelsekontoret fått i uppdrag att ta fram ett förslag till en ändring av nu gällande bestämmelser.

Förändringen innebär att de årsarvoderade uppdrag som inte sker på betydande del av heltid eller mer har rätt till samma ersättningar som övriga förtroendevalda. För att förslaget inte ska bli kostnadsdrivande har merparten av alla årsarvoderade uppdrag sänkts med 1–2%. Sänkningen har baserats på instansens faktiska mötestid från september 2023–2024. I praktiken bedöms då förslaget bli kostnadsneutralt.

Ärendet

I samband med att Sveriges kommuner och regioner (SKR) granskade nu gällande ersättningsbestämmelser som en del i uppdraget att göra en grundlig översyn av nu gällande regelverk framkom att Norrtälje kommuns utformning av årsarvodet stod i strid med gällande rättstillämpning. Det föranledde att kommunstyrelsekontoret fick i uppdrag att genomföra en

omarbetning av bestämmelserna tillsammans med SKR. I förslaget till nya bestämmelser som förvaltningen har tagit fram är detta regelverk ändrat. Det ärendet är under politisk beredning och det är oklart när de kommer träda i kraft. Till följd av det har val- och demokratinämndens presidium beslutat att uppdra till kommunstyrelsekontoret att ta fram ett förslag till korrigerande av gällande bestämmelser i syfte att följa gällande rätt.

Nuvarande ersättningsbestämmelser

I nuvarande regelverk finns ett antal uppdrag som är årsarvoderade. Dessa uppdrag har den gemensamma nämnanen att de förväntas ta mer tid av uppdragstagaren jämfört med ett ordinarie uppdrag som ledamot eller ersättare. De får därför en högre ersättning som i merparten av alla uppdrag ersätts utifrån en procentsats av kommunstyrelsens ordförandes arvode. Av nuvarande bestämmelser framgår att oavsett årsarvodets storlek har de inte rätt till sammanträdesersättning, restidsersättning och förlorad arbetsinkomst.

Det är den sistnämnda bestämmelse som står i strid med Högsta förvaltningsdomstolens domslut den 1 juni 2017 (HFD 2017 ref. 28) som slog fast att uppdrag som inte sker på betydande del av heltid har rätt till samma ersättningar som övriga förtroendevalda.

Föreslagna ändringar

Gällande bestämmelser antogs hösten 2018 och själva texten har inte ändrats sedan dess. Den förändring som föreslås av bestämmelserna är att årsarvoderade uppdrag som har en lägre ersättning än 40% av kommunstyrelsens ordförande ges rätt till samma ersättning som övriga förtroendevalda. Undantaget grundarvode eftersom årsarvodet inkluderar den ersättningen. De uppdrag som omfattas är nämnd- och fullmäktigepresidierna, presidiet för kommunrevisorerna, bolagsstyrelserna, direktionen för kommunalförbundet och gruppleddare för partier med färre än fyra mandat i styret eller åtta mandat i oppositionen.

Eftersom bestämmelserna nu lyfts i sin helhet har några redaktionella ändringar gjorts som enhetlig rubricering av bilagorna och att teknik- och klimatnämnden har strukits från bilaga B eftersom nämnden upphörde denna mandatperiod. Föreslagna ändringar framgår i sin helhet i bilagan till detta tjänsteutlåtande.

Då ärendet är planerat att behandlas av val- och demokratinämnden den 21 november 2024 är beloppen beräknade utifrån nu gällande nivåer men inför att kommunstyrelsen ska behandla ärendet nästa år kommer den årliga uppräkningsgenomförandet. För att skapa tydlighet är kommunstyrelsekontorets bedömning att nämnden ger förvaltningen ett formellt uppdrag att räkna upp siffrorna med 2025 års nivåer inför att kommunstyrelsen ska behandla ärendet. Därigenom skapas en tydlighet i vilket beslutsunderlag som respektive instans har tagit del av. Vidare föreslås också att ersättningarna ska gälla retroaktivt från den 1 januari 2025 eftersom kommunfullmäktige först behandlar ärendet i februari 2025.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsekontorets stabs- och planeringsavdelning.

Ekonomiska konsekvenser

Vilka ekonomiska konsekvenser ärendet kommer få är svårt att bedöma. I syfte att förändringen inte ska bli kostnadsdrivande föreslås att årsarvodet minskas med en procentsats som motsvarar den faktiska sammanträdestiden över ett år. Därigenom bör ändringen inte driva kostnader. För att få fram den faktiska sammanträdestiden har kommunstyrelsekontoret granskat respektive instans sammanträdestid under perioden september 2023- september 2024. I merparten av fall har det inneburit att arvodet har sänkts med 1 %. Utöver kostnaden för sammanträdesersättning tillkommer också kostnader för förlorad arbetsinkomst och restidsersättning. Dessa kostnader är svårare att bedöma i och med att de är individuella men för några nämnder kan det komma att bli en märkbar skillnad.

Framför allt sett till dagens summor är relativt låga och det faktum att flera presidieuppdrag har en sysselsättningsgrad på 20–30%. Dessa kostnader kommer att behöva finansieras inom nämndens befintliga ekonomiska ramar. Sammantaget bör dock kostnaden vara relativt liten sett till att det endast är ett fåtal uppdrag som är årsarvoderade och kostnaden för de förtroendevaldas arvoden endast utgör en liten del av nämndernas ramar.

Konsekvenser för barn

Ärendet bedöms inte innebära några konsekvenser för barn.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser för landsbygd eller skärgård.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Johan Hernman
Stabs- och planeringschef
Stabs- och planeringsavdelningen

Bilaga/Bilagor

Ersättningsbestämmelser med föreslagna ändringar den 11 november 2024

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen